

taler. Tipperne ere skabte, da Udløbet var sydligere end nu, men de holde sig pænt endnu, da Udløbet er en Mil nordligere. Men kommer Udløbet nordligere endnu, ere Tipperne og Værnet de første, der blive overskyllede af Havet. Tipperne ere Statsejendom, men Værnet er Privatejendom, i alt Fald det meste af det, og det er ansat i Ejendomsskyld til saadan en lille Bagatel som 469,000 Kr. — det er jo altid en god Ejendom. I 1830, da Udløbet altsaa var en Mil sydligere, fandtes der kun 2 Huse i en By, som hed Lønneklint, og som er vokset frem siden den Tid, fordi Udløbsforholdene ere blevne bedre. Der er nu 28 Ejendomme med tilsammen — det er ganske vist ikke meget — 112 Køer og 30 Heste foruden Ungkvæg og Faar. (*Alfred Christensen: Mennesker?*) Ja, der bor ogsaa Mennesker der. Alle disse Forhold, som jeg har nævnt for Dem, ere noget, De ikke kunne kende, medmindre De ere lokalkendte, og det ere de færreste af de ærede Medlemmer. Derfor har jeg ikke villet undlade at nævne det.

Det er ikke nok, at man siger, at man vil gøre et Forsøg, man skal huske paa alt det, man vil forstyrre ved dette Forsøg, som jeg oven i Købet tror vil mislykkes. Engdragene „Værnet“ og „Tipperne“ ere vel nok noget nær de største, vi have i dette Land. Det er meget interessante Steder, som jeg vil anbefale ærede Medlemmer at besøge ved Lejlighed. De ville ikke fortryde det. Det er i alt Fald de største Engflader, som jeg har set, hvor jeg er kommen frem, og jeg har dog set mig noget om i mit Fædreland. Der er en Rigdom af Hø, som gør, at Egnen derude klarer sig forholdsvis godt. At disse store Enge absolut vilde gaa under, er jo soleklart. De ere fremkomne, fordi Udløbet er gaaet Syd paa, og naar man vil flytte det tilbage, endog saa længere mod Nord, er det soleklart, at de ville gaa under igen. Der er her i Højbjergningstiden et Liv og en Færdsel, hvortil jeg intet andet Sted i Danmark har set Mage. Her køre om Sommeraftener Snese og atter Snese, ja Hundreder af Vogne over de lange „Sander“ baade en og to Mil til deres Hjemsted med den dyre Last — det er nemlig meget godt Hø. Om Eftersommeren frembyde Engene et ejendommeligt Skue, som jeg kunde tænke mig — jeg har aldrig været der — noget kunde ligne et Skue over Prærierne. Her gaa Ungkvæg og unge Plage i stor Mængde, og naar Menneskene

komme derud, samle de sig i Flokke og sætte hen over Engene i susende Fart. Denne Plet er ogsaa opdaget af Udlændinge, her er en Fugleverden, hvortil der intet andet Sted i Danmark findes Mage, dels Sangfugle, dels Strandfugle. Udenlandske Zoologer henvende sig til vort Landbrugsministerium og faa Tilladelse til at undersøge Forholdene derovre. Baade engelske og franske Zoologer, ved jeg, have været der. Alt dette vil man ved et saadant Forsøg, som det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 6te Valgekreds (Ovesen) kalder det, stryge ud af Landet. Jeg haaber ikke, man vil gøre det.

Man kan genaabne Indløbet, siger man; det er let, sagde det ærede Medlem. Nej, det tror jeg netop ikke, det er. Jeg ved ikke, hvordan det skulde gaa til med at genaabne det. Men selv om man nu vilde gaa til at genaabne det, vil alt dette tage lang Tid. Alle de Ting, som jeg har nævnt, vilde først blive ødelagte, og saa vilde vi nok, hvordan det gaar, naar Forsøget er gjort, og det ikke viser sig videre gunstigt. Derfor har man ogsaa været saa forsigtig i den ministerielle Skrivelse til Finansudvalget at nævne, at det kunde jo være, at det vilde blive nødvendigt ikke alene at anvende 217,000 Kr., men ogsaa 3,625,000 Kr. Det nævner man i samme Aandedræt, saa har man sikret sig, og det gør man Ret i, det er ærligt, det kunne vi godt lide. Der er sikkert ikke mange i denne Sal, der tro, at en Rende til 217,000 Kr. vil yde nogen egentlig Beskyttelse overfor Havet. Nej, Havet lader sig ikke saadan kue. Vi skulle huske paa, at det er selve Vesterhavet, det drejer sig om. Det er ikke hverken Svendborg Sund eller Horsens Fjord, det er det prægtige, men vældige Vesterhav, der ikke lader sig standse ved nogen som helst Kunst, selv om den bliver foretagen af en nok saa højtstaaende Mand — det nytter aldeles ikke, Havet gaar sin Gang.

Det bliver vel sagtens ikke sidste Gang, jeg faar Ordet i denne Sag, men jeg haaber, at jeg nu foreløbig har givet de Herre et Billede af, hvilken Uret man vil

Rettelser.

Sp. 3305, L. 16 f. o.: „Havneraad“, læs: Handelsforening.

— 3306, L. 21 f. o.: „Pierbolværket“, læs: Friholderbolværket.